

MAGYARORSZÁG
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGA
1015 BUDAPEST, DONÁTI U. 35-45.

Tárgy: Kiegészített alkotmányjogi panasz

Hiv. szám: IV/1735-1/2020.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/1735-2/2020	
Érkezett: 2021 JAN 08.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 2 db	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[REDACTED] jogi képviseletében
eljárva – az Alkotmánybírósági eljárásra kiterjedő meghatalmazás csatolva – az
Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi
alkotmányjogi panaszt
terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a

Győri Törvényszék 11.P.20.275/2016/36. számú ítéletének
Győri Ítéltábla Pf.III.20.138/2018/3/I. számú ítéletének
A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.21.617/2018/10. számú ítéletének

alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően az(oka)t semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Első fokú eljárás

A felperes keresetében az 1996. évi LV. törvény 75. § (1) és (2) bekezdése alapján a 2011., 2012. és 2013. évben a vadászatra jogosult alperes vadgazdálkodási területén a vadak által folyamatosan okozott 74.670.373 Ft összegű kárának a megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kereseti kérelmében hivatkozott az előzetes bizonyítási eljárásban be szerzett [REDACTED] szakértő véleményére

A Győri Törvényszék a 2015. július 6. napján kelt P. 20.200/2015/20. számú ítéletében a keresetet elutasította és egyúttal kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 3.063.600 Ft perköltséget. Határozata indoklásában megállapította, a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az általa művelt területen az ültetvényben a kárt a vadak okozták és bizonyítani kellett az ezzel okozati összefüggésben őt ért kárt és annak összegét is. Rámutatott a bíróság, hogy az ügyben két szakértő került kirendelésre, az előzetes bizonyítási eljárás keretében a Szombathelyi Járásbíróság részéről [REDACTED] míg a perbíróság részéről [REDACTED]

■■■■■ A Győri Törvényszék határozatában megállapította, hogy a perben mezőgazdasági vadkár megállapításáról van szó, ezért csak olyan szakértő adhatott szakvéleményt, akit erre a szakterületre a névjegyzékbe bejegyezték. Ezzel kapcsolatban utalt a Pp. 177. § (2) bekezdésére, miszerint a bíróság a szakértői névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértőt, szakvéleményadásra feljogosított gazdasági társaságot, szakértői intézményt, vagy külön jogszabályban meghatározott állami szervezetet rendelhet ki szakértőként. Más szakértő csak ezek hiányában kivételesen alkalmazható. Megállapítható volt ugyanakkor, hogy ■■■■■ az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Igazságügyi Kodifikációs és Szolgáltatási Főosztálya 2008. február 21-i határozta szerint mezőgazdasági vadkár szakterületre nem bejegyzett szakértő. Ezért a bíróság a tényállás megállapítása során ■■■■■ által adott véleményét, mint szakvéleményt nem vehette figyelembe, ugyanakkor a perben beszerzett ■■■■■ ■■■■■ szakértő a kár keletkezésének okát a károsodás időpontjától eltelt időre figyelemmel már nem tudta megállapítani. **Az eltelt időtartam alapján ugyanis nem állapítható meg az, hogy az ültetvényt ért károsodás milyen okokra vezethető vissza és ebben a vadak által okozott kár milyen szerepet játszott.**

A fellebbezés folytán eljáró Győri Ítéltábla a 2016. március 2. napján kelt Pf. III. 20.149/2015/7. számú végzésében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozathozatalára utasította.

A felperes keresetét a megismételt eljárásban is fenntartotta. A perben utóbb beszerzett ■■■■■ szakértői véleményével kapcsolatban kiemelte, hogy ennyi idő távlatából a szakértő - és ezt már korábban is jelezte - egzaktan a kár összegét nem tudja meghatározni. ■■■■■ szakértő a szakvélemény elkészítése érdekében tartott helyszíni szemlén egyértelműen közölte a felekkel, hogy milyen módszert alkalmaz a kárszámítás körében, ezt a közlést a felek akkor nem kifogásolták, így utóbb négy év elteltével kifogásolni azt nem lehet. **Ennyi idő távlatából ■■■■■ szakértő sem tudta pontosan megmondani és kiszámítani a kár összegét.** A felperes keresetében hangsúlyozta, hogy a vadászati törvény szerint a kárelhárítás és a kármegelőzés **nem a felperes, hanem a vadászatra jogosult alperes feladata lett volna**, a felperest csak közreműködési kötelezettség terhelte. ■■■■■ szakértő és ■■■■■ szakértő véleményéből is levonható, hogy az ültetvényen **totális kár** következett be, így a bíróságnak csak **azt a kérdést kellett volna vizsgálni, hogy a totális kárt milyen mértékben viselje az alperes és milyen mértékű az esetleges felperesi közrehatás.** A kártérítés összegének meghatározásakor **egyedül ■■■■■ szakértői véleményéből lehet kiindulni.** A három szakértő közül egyedül ■■■■■ szakértő határozta meg a kár pontos összegét, így az ítélezés alapjául kizárólag ez utóbbi szakértői vélemény szolgálhat. Kiemelte, a perben kirendelt szakértők között nincs "hierarchia", ■■■■■ szakértő nem jogosult arra, hogy ■■■■■ által adott szakvéleményt felülvéleményezze.

Az első és másodfokon eljáró Törvényszék és Ítéltábla megsértette a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (továbbiakban: Vtv.) alábbi rendelkezéseit: 75. § (1) (2), 78. § (1) (2) (3) (4). a vadászattal érintett terület tulajdonosa nem köteles ellenérték nélkül a 79. § (1) bekezdésében foglalt tevékenységeket ellátni, önhiba kizárt.

Álláspontunk szerint a felperes ■■■■■ szakértő szakvéleményével teljesen igazolta felperes, hogy kára keletkezett, a kárt okozatossága is megállapítható volt, valamint a kár mértékét is meghatározta a szakértő. Az eljáró bíróságoknak általános kár címén is meg kellett volna állapítaniuk a kár mértékét. **Súlyosan sérült a Pp. 206. § (3) bekezdése,** miszerint a bíróság a kártérítés vagy egyéb követelés összegét, ha a szakértői vélemény vagy más

bizonyíték alapján meg nem állapítható, a per összes körülményeinek mérlegelésével belátása szerint határozza meg.

Az első fokon eljáró Győri Törvényszék tévesen állapította meg, hogy három szakértői vélemény áll a rendelkezésére, mivel közvetlen észlelésre kizárólag az elsőként eljáró szakértőnek volt lehetősége, ez tekinthető hitelesnek. **Álláspontunk szerint az a tény, hogy a bíróság nem megfelelő szakértőt rendelt ki a perben nem róható a felperes terhére.**

A két szakértői vizsgálat közti különbségtételt és azok eltérő eredményét [REDACTED] szakértő tisztázta azzal, hogy az első alkalommal minőségi, míg a bírói felhívásra végzett második alkalommal tett szakértői vizsgálat eredményeként mennyiségi kárt állapított meg. A szakértő igazolta, hogy mellérendelten minőségi és mennyiségi kár is keletkezett.

Álláspontunk szerint [REDACTED] szakvéleményét sem [REDACTED] sem [REDACTED] igazságügyi szakértő nem volt jogosult felülbírálni, tekintettel arra, hogy nekik a szakkérdés érdemére vonatkozóan (Pp. 206. § (1) bekezdés, **nem pedig a másik szakértő megállapításainak lerontása volt a feladata, ezzel a szakértői feladatukat nem tudták ellátni, eredmény szakvéleményeiktől nem volt várható, erre tekintettel, az egyetlen eligazítást adó bizonyítási eszköz [REDACTED] szakvéleménye volt).**

Jogorvoslati eljárás – fellebbezés:

A Győri Törvényszék ítéletével szemben fellebbezést terjesztettünk elő:

„A Törvényszék ítéletének indokolása iratellenes és életszerűtlen tényálláson alapul. Az ítélet indokolása szerint alperes a vadak által okozott károkozást részben elismerve a felperesnek **7.796.777,- kárt fizetett ki** 2011. évben. Erre tekintettel a perben nem került előadásra olyan vadgazdálkodási változtatás, olyan vadvédelmi intézkedés, ami a 2011. évet követően jelentősen módosította volna a vadvédelmi status quot a területen.”

Álláspontunk szerint nem juthatott arra következtetésre a törvényszék, hogy a 2012. és 2013. években egyáltalán nem fordult elő vadkár a területen.

„A felperes 2011., 2012. és 2013. években az alperes mint vadászatra jogosult által vadgazdálkodási célból hasznosított területen gazdálkodott, fenyőfaültetvény telepítéssel, erdőgazdálkodási, mezőgazdasági tevékenységet végzett a felsőcsatári ingatlan-nyilvántartásban 0239/1., 0287/5., 0287/7., 0287/8., 0287/9., 0244/4., és 0253/6. hrsz.-ú ingatlanokon, összesen 60,0003 hektár nagyságú területen.” Az itt írt indokolás szerint a Törvényszék a tényállás körébe vonta, a növény és vadgazdálkodás 2012. és 2013. éveit is. Az alperes bizonyítása terhe alá esett, hogy a perben igazolja, hogy a 2011. évi kifizetés ellenére, miért nem következhetett be vadkár a 2012. és 2013. években. A Törvényszék ítéletét nem a felderített tényállásra, hanem a hiányos tényállásra alapította.

A Törvényszék elmulasztotta [REDACTED] szakvéleményének gondos, megfontolt értékelését, amelyre egyébként az Ítéletábra már a megismételt eljárás előtt felhívta. Itt kell hangsúlyoznunk, hogy olyan szakvéleménynek, amely a tényállást nem tudja értékelni, kizárólag a másik érdemi véleményt adó szakértővel szembeni kritikák megfogalmazását végzi el nem tulajdonítható a tényállás közvetlen értékelésére vonatkozó bizonyító erő. A tényállást közvetlenül kizárólag [REDACTED] tudta értékelni, aki ennek a követelménynek eleget is tett, a másik két szakértő egyáltalán nem volt abban a helyzetben, hogy a tényállás vonatkozásában nyilatkozzon. Valójában e tekintetben téves az a megállapítása az indokolásnak, hogy nem állítható fel hierarchia a szakértők között, a hierarchia fennáll az alábbiak szerint, ezért indokolt

differentiálni az egyes szakértők perbeli szerepét, véleményadási lehetőségét.

1. [REDACTED] megfelelő szakértelmi helyzetben volt, alanyi értelemben kifogástalan alanya a szakértelemnek, közvetlen észleléssel rendelkezett a tények megállapítása és azokból való következtetések levonására.
2. [REDACTED] szakértő már nem volt abban a helyzetben, hogy közvetlen megállapításokat tegyen a tényállás vonatkozásában, szakvéleménye nem szilárd tényalapon nyugszik, így annak nem tulajdoníthatunk kellő bizonyító erőt a perben. Szakvéleménye már csak [REDACTED] [REDACTED] szakértő munkáját értékelte, nem a valós a perben releváns tényállást.
3. [REDACTED] szakértő perbeli szerepe pedig a két korábbi szakértő véleménye ellentmondásaira szorítkozik, így ő került legnagyobb távolságra a valós tények értékelésétől, tevékenysége már a szakértők munkájának értékelésére szorítkozhatott.

Pp. 206. § (3) A bíróság a kártérítés vagy egyéb követelés összegét, ha a szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján meg nem állapítható, a per összes körülményeinek **mérlegelésével belátása szerint határozza meg.**

Elnagyolt értékelést mutat a Törvényszék indokolása, amikor arra tényre alapítja ítéletét, hogy friss rágásnyomot [REDACTED] szakértő nem talált a területen. Önmagában az, hogy egyik vizsgálata alkalmával [REDACTED] minőségi, másik alkalommal mennyiségi kárt állapított meg nem cáfolja a tényeket, hogy vadkárt szenvedett felperes. Sem [REDACTED] em [REDACTED] szakértők nem cáfolták azt, hogy a területen vadkár következett be, így ismételten igazolást nyert, hogy a Pp. 206. § (3) bekezdése súlyosan sérült. [REDACTED] szakértő megállapításai között is szerepelt, hogy talált vad által okozott rágást a helyszíni szemle alkalmával.

Az Ítélet tábla a Győri Törvényszék ítéletét hatályában fenntartotta.

Felülvizsgálati kérelem:

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, továbbá az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Állította, hogy sérült a Pp. 177. § (1) bekezdése, mert jelen perben nem volt indokolt több szakértő kirendelése.

Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Vtv. 75. § (1)-(2) bekezdését, 78. § (1)-(4) bekezdéseit, valamint a 79. § (1) bekezdését. Álláspontja szerint [REDACTED] szakértő véleményével igazolta azt, hogy kára keletkezett, megállapítható volt továbbá az okozati összefüggés és a kár mértékét is meghatározta a szakértő, ez alapján az ügyben eljáró bíróságoknak általános kár címerről is meg kellett volna állapítaniuk a kár mértékét, amelynek hiányában sérült a Pp. 206. § (3) bekezdése. A felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriánál.

Állította a Pp. 206. § (1) bekezdésének sérelmét is, mert [REDACTED] szakvéleményét a perben kirendelt másik két szakértő nem volt jogosult felülbírálni, erre tekintettel a bíróságok nem megfelelően mérlegelték a bizonyítékokat. Kifejtette, hogy a felek között a vadkár ténye nem volt vitatott, annak mértéke és a megállapítás módszere volt vitás. Érvelése szerint az, hogy a bíróság által nem megfelelő szakértőt rendelt ki, nem értékelhető a terhére. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság a kifejtettek miatt a Pp. 252. § (2) bekezdésének megsértésével nem helyezte hatályon kívül az elsőfokú ítéletet és nem utasította az elsőfokú bíróságot új eljárásra.

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az ítélet indokolása szerint a felperes felülvizsgálati kérelmében mind anyagi jogi, mind eljárási szabályok megsértésére hivatkozott. Eljárási jogszabálysértésre alapítottnan lényegében az ügyben eljáró bíróságok bizonyítékértékelését támadta, illetve azt sérelmezte, hogy indok nélkül került sor több szakértő kirendelésére és ére a perben, valamint azt, hogy emiatt nem általános kárként állapították meg a kártérítés összegét.

A Kúria egyetértett az ügyben eljáró bíróságokkal abban, hogy a felperesnek kellett bizonyítania azt, hogy a fenyőültetvény visszamaradottságát vadak okozták, továbbá igazolnia kellett a károsodás mértékét, annak pontos összegét. Helyesen foglalt állást a másodfokú bírósággal abban a kérdésben is, hogy mindezek megválaszolása mezőgazdasági vadkár szakértő kompetenciájába tartozik, így a Pp. 177. § (1)-(3) bekezdései alapján megfelelő szakértelemmel rendelkező szakértő kirendelése volt indokolt.

A Kúria a korábbi ítéleteket hatályában fenntartotta.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Valamennyi jogorvoslati lehetőséget kimerítettük, rendes és rendkívüli jogorvoslatot egyaránt.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Kúria ítéletét a felperes jogi képviselője 2020. július 27. napján vette át. Az alkotmányjogi panaszt a nyitva álló 60 napos határidőn belül nyújtjuk be.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az indítványozó a peres eljárás felperese.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A bíróságok eljárásával összefüggésben:

*A bírói döntés az indítványozó alábbi alaptörvényi jogait sértette meg. Az alapvető alkotmányos jogokat érintő jogsérelem befolyásolta a bírói döntést, a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés és abban áll, hogy az eljáró bíróságok eljárásában **Contra legem jogalkalmazás** történt:*

*Ezzel szoros összefüggésben hivatkozom az Alkotmánybíróság 3007/2016. (I.25.) AB határozatára, melynek indokolása kimondja, hogy ellentétes a tisztességes eljáráshoz való jogból eredő indokolási kötelezettséggel, ha a bírósági ítélet indokolásából, a bíróság által alkalmazott jogszabályokból a jogértelmezés általános szabályainak megtartása mellett **nem következik az indítványozót elmarasztaló bírói döntés.***

Tekintettel arra, hogy az elsőként eljáró szakértő rendelkezett kizárólag olyan közvetlen észlelési lehetőséggel, amely megalapozott tényállást képes feltárni a törvényszék számára, ez a bizonyíték nem rekeszthető ki és nem írható felül. Olyan szakértő által, akinek a közvetlen tények értékelésére nincs lehetősége nem cáfolható. Ebben az esetben

ugyanis a szakértő a tények ismerete és közvetlen szemlélete nélkül hoz értékítéletet. A közvetlenség elvének ebbéli sérülme sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog követelményét.

Megsértett (contra legem) jogszabályok:

Pp. 177. § (1) bekezdése, mert jelen perben nem volt indokolt több szakértő kirendelése.

A jogerős ítélet sérti a Vtv. 75. § (1)-(2) bekezdését, 78. § (1)-(4) bekezdéseit, valamint a 79. § (1) bekezdését. Álláspontja szerint [REDACTED] szakértő véleményével igazolta azt, hogy kára keletkezett, megállapítható volt továbbá az okozati összefüggés és a kár mértékét is meghatározta a szakértő, ez alapján az ügyben eljáró bíróságoknak általános kár címerről is meg kellett volna állapítaniuk a kár mértékét, amelynek hiányában sérült a Pp. 206. § (3) bekezdése.

A Pp. 206. § (1) bekezdése is sérült, mert [REDACTED] szakvéleményét a perben kirendelt másik két szakértő nem volt jogosult felülbírálni, erre tekintettel a bíróságok nem megfelelően mérlegelték a bizonyítékokat. A felek között a vadkár ténye nem volt vitatott, annak mértéke és a megállapítás módszere volt vitás. Érvelésünk szerint az, hogy a bíróság által nem megfelelő szakértőt rendelt ki, nem értékelhető a terhére. Sérelmezzük, hogy a másodfokú bíróság a kifejtettek miatt a Pp. 252. § (2) bekezdésének megsértésével nem helyezte hatályon kívül az elsőfokú ítéletet és nem utasította az elsőfokú bíróságot új eljárásra.

Ezzel összefüggő kiegészítés (IV/1735-1/2020.)

Az alkotmányjogi panasszal érintett bírói döntések sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alkotmányos jogát az indítványozónak, az indokolás hiányossága miatt.

A bírósági eljárás a régi Pp. hatálya és alkalmazása alatt zajlott le.

A régi Pp. 206. § (3) bekezdése az alábbi rendelkezés tartalmazza:

A bíróság a kártérítés vagy egyéb követelés összegét, ha a szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján meg nem állapítható, a per összes körülményeinek mérlegelésével belátása szerint határozza meg.

A Törvényszék ítéleti indokolásában (7. oldal) hivatkozott arra, hogy a Pp. 206. § (1) bekezdésére. Ez a per tárgyánál fogva kártérítési per volt, így a Pp. 206. § (3) bekezdése rendelkezésének nyilvánvaló alkalmazásának volt helye.

Az indokolás 10. oldalán a Törvényszék azt írja, hogy [REDACTED] szakértői véleménye aggályos (a másik két szakértő pedig nem volt abban a helyzetben, hogy a kárt megállapítsa), erről tekintettel a kár mértékét nem tudta bizonyítani a felperes.

A régi Pp. 206. § (3) bekezdése az alábbi rendelkezés tartalmazza:

A bíróság a kártérítés vagy egyéb követelés összegét, ha a szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján meg nem állapítható, a per összes körülményeinek mérlegelésével belátása szerint határozza meg.

Elmondható, hogy a Törvényszék ítélete indokolása tartalma szerint a Pp. 206. § (3) bekezdése alkalmazásának van kategorikusan helye. Kár történt, azonban a kár mértékét a szakértők nem tudták rekonstruálni. Ergo a bíróságnak kell a per adatai alapján a kár mértékét mérlegeléssel

megállapítja.

Az ítélet indokolása nem hivatkozik a Pp. 206. § (3) bekezdésére. Ebből kitűnik, hogy az alkalmazandó szabály nem került alkalmazásra, ezt a bíróságnak alkalmaznia kellett volna, ha az alapján a per eldönthető indokolnia, ha pedig nem azt is indokolnia.

Az Alkotmánybíróság 20/2017. (VII.18.) AB határozata az indokolással összefüggésben az alábbiakat állapítja meg:

[27] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel a jelen ügy vonatkozásában megállapítja, hogy nem teljesítette a törvényszék indokolási kötelezettségét akkor, amikor az ügy egyik leglényegesebb részéről, az adott tényállásra nyilvánvalóan vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem alkalmazása okiról nem adott számot határozatában.

Ezt a panaszt terjesztjük elő a törvényszék ítéletével szemben tárgyznosan.

A Győri Ítélőtábla előtti jogorvoslati eljárásban hivatkoztunk az Alkotmánybíróság itt írt határozatára. Ennek eredménye, hogy az indokolásba (8. olda) az alábbiak kerültek be:

“A fellebbezésben írtakkal szemben az r.Pp. 206. § (3) bekezdése nem szolgálhat a felperes fenti okok miatt sikertelen bizonyításának kompenzálására olyan körülmények (kár vadak általi okozása, és vadkár mértéke) tekintetében, amelyek igazolása nem objektíve kizárt, megfelelő szakértői bizonyítással, helyszíni szemlével alátámasztható lett volna.”

A Győri Ítélőtábla indoklási kötelezettsége pedig azért kifogásolható mivel a perben az idő múlására tekintettel a megfelelő bizonyítás már lehetetlen volt. A Pp. 206. § (3) bekezdése közjogi szabály, kógens. Pontosán erről az esetről rendelkezik (kisegítő szabály):

A bíróság a kártérítés vagy egyéb követelés összegét, ha a szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján meg nem állapítható, a per összes körülményeinek mérlegelésével belátása szerint határozza meg.

A Pp. 206. § (3) bekezdése a 206. § (1) bekezdésével nem ellentétes. A “kár vadak általi okozása” körülmény homályos, adekvátan nem értékelhető az indokolásban. Helyszíni szemle a perben az idő múlására tekintettel nem hozott volna eredményt.

██████████ szakvéleménye el nem tagadható a perben, az bizonyíték, amit mérlegelni kellett volna a Törvényszéknek, és a Pp. 206. § (3) alapján jogállami indokolást adnia.

Az Alkotmánybíróság 20/2017. (VII.18.) AB határozata az indokolással összefüggésben az alábbiakat állapítja meg:

[27] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel a jelen ügy vonatkozásában megállapítja, hogy nem teljesítette a törvényszék indokolási kötelezettségét akkor, amikor az ügy egyik leglényegesebb részéről, az adott tényállásra nyilvánvalóan vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem alkalmazása okiról nem adott számot határozatában.

A Kúria felülvizsgálati ítéletének indokolása az alábbi megállapítást tartalmazza (6. oldal)

A bíróságnak tehát minden rendelkezésre álló és céavezető bizonyítást le kell folytatnia a kár

felderítése érdekében az arra kötelezett fél indítvány alapján. (Megjegyezzük ez a perben már lehetetlen volt) ... [36] Adott esetben az volt megállapítható, hogy keresete megalapozottságához a felperesnek kellett volna bizonyítania a kár pontos összegét. A vadkárt ugyanis az alperes csak az általa térített összeg erejéig nem vitatta, azt meghaladóan igen. Ennek bizonyítására pedig a felperesnek lehetősége lett volna megfelelő adatok szolgáltatásával, azonban mivel ennek a kötelezettségének nem tett eleget az ügyben eljáró bíróságok ezt helyesen értékelték a terhére, és foglaltak állást úgy, hogy a kereset az összecszerűség bizonyítatlanságának hiányában nem megalapozott, sem általános kártérítés megállapításának, sem a Pp. 206. § (3) bekezdése alkalmazásának adott esetben nem volt helye.

A Kúria indokolását súlyosan hiányosnak tartuk, mindhárom ítélet indokolása sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alkotmányos jogot a hivatkozott alkotmánybírósági határozat alapján.

Egyik bíróság sem indokolta meg tisztességesen a Pp. 206. § (3) bekezdése alkalmazásának kizártságát. Erre a hiányosságra hívjuk fel panaszunkban a Tisztelt Alkotmánybíróság figyelmét, erről tekintettel tarjunk az egyedi bírói döntést alaptörvényellenesnek.

A jogi indoklás hiányos, abban megfelelően számot kellett volna adni arról, hogy a Pp. 206. § (3) nyilvánvaló alkalmazási kötelezettsége mellett miért nem került alkalmazásra.

Az Alkotmánybíróság 20/2017. (VII.18.) AB határozata az indokolással összefüggésben az alábbiakat állapítja meg:

[27] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel a jelen ügy vonatkozásában megállapítja, hogy nem teljesítette a törvényszék indokolási kötelezettségét akkor, amikor az ügy egyik leglényegesebb részéről, az adott tényállásra nyilvánvalóan vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem alkalmazása okiról nem adott számot határozatában.

Mindez alkalmas arra, hogy megsértse a felperes tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

Alaptörvény

B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok

értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság **tisztességes** és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Első fokú ítélet vonatkozásában:

Alaptörvény

B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

*Az Alkotmánybíróság 3007/2016. (I.25.) AB határozata szerint, melynek indokolása kimondja, hogy ellentétes a tisztességes eljáráshoz való jogból eredő indokolási kötelezettséggel, ha a bírósági ítélet indokolásából, a bíróság által alkalmazott jogszabályokból a jogértelmezés általános szabályainak (megjegyzés: in dubio pro reo elve) megtartása mellett **nem következik az indítványozót elmarasztaló bírói döntés.***

Tekintettel arra, hogy az elsőként eljáró szakértő rendelkezett kizárólag olyan közvetlen észlelési lehetőséggel, amely megalapozott tényállást képes feltárni a törvényszék számára, ez a bizonyíték nem rekeszthető ki és nem írható felül. Olyan szakértő által, akinek a közvetlen tények értékelésére nincs lehetősége nem cáfolható. Ebben az esetben ugyanis a szakértő a tények ismerete és közvetlen szemlélete nélkül hoz értékítéletet. A közvetlenség elvének ebbéli sérülme sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog követelményét.

Megsértett (contra legem) jogszabályok:

Pp. 177. § (1) bekezdése, mert jelen perben nem volt indokolt több szakértő kirendelése.

A jogerős ítélet sérti a Vtv. 75. § (1)-(2) bekezdését, 78. § (1)-(4) bekezdéseit, valamint a 79. § (1) bekezdését. Álláspontja szerint [REDACTED] szakértő véleményével igazolta azt, hogy kára keletkezett, megállapítható volt továbbá az okozati összefüggés és a kár mértékét is meghatározta a szakértő, ez alapján az ügyben eljáró bíróságoknak általános kár címérrel is meg kellett volna állapítaniuk a kár mértékét, amelynek hiányában sérült a Pp. 206. § (3) bekezdése.

A Pp. 206. § (1) bekezdése is sérült, mert [REDACTED] szakvéleményét a perben kirendelt másik két

szakértő nem volt jogosult felülbírálni, erre tekintettel a bíróságok nem megfelelően mérlegelték a bizonyítékokat. A felek között a vadkár ténye nem volt vitatott, annak mértéke és a megállapítás módszere volt vitás. Érvelésünk szerint az, hogy a bíróság által nem megfelelő szakértőt rendelt ki, nem értékelhető a terhére. Sérelmezzük, hogy a másodfokú bíróság a kifejtettek miatt a Pp. 252. § (2) bekezdésének megsértésével nem helyezte hatályon kívül az elsőfokú ítéletet és nem utasította az elsőfokú bíróságot új eljárásra.

Ezzel összefüggő kiegészítés (IV/1735-1/2020.)

*Az alkotmányjogi panasszal érintett bírói döntések sérti a **tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alkotmányos jogát** az indítványozónak, az **indokolás hiányossága miatt**.*

A bírósági eljárás a régi Pp. hatálya és alkalmazása alatt zajlott le.

A régi Pp. 206. § (3) bekezdése az alábbi rendelkezés tartalmazza:

A bíróság a kártérítés vagy egyéb követelés összegét, ha a szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján meg nem állapítható, a per összes körülményeinek mérlegelésével belátása szerint határozza meg.

A Törvényszék ítéleti indokolásában (7. oldal) hivatkozott arra, hogy a Pp. 206. § (1) bekezdésére. Ez a per tárgyánál fogva kártérítési per volt, így a Pp. 206. § (3) bekezdése rendelkezésének nyilvánvaló alkalmazásának volt helye.

Az indokolás 10. oldalán a Törvényszék azt írja, hogy [REDACTED] szakértői véleménye aggályos (a másik két szakértő pedig nem volt abban a helyzetben, hogy a kárt megállapítsa), erről tekintettel a kár mértékét nem tudta bizonyítani a felperes.

A régi Pp. 206. § (3) bekezdése az alábbi rendelkezés tartalmazza:

A bíróság a kártérítés vagy egyéb követelés összegét, ha a szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján meg nem állapítható, a per összes körülményeinek mérlegelésével belátása szerint határozza meg.

Elmondható, hogy a Törvényszék ítélete indokolása tartalma szerint a Pp. 206. § (3) bekezdése alkalmazásának van kategorikusan helye. Kár történt, azonban a kár mértékét a szakértők nem tudták rekonstruálni. Ergo a bíróságnak kell a per adatai alapján a kár mértékét mérlegeléssel megállapítania.

Az ítélet indokolása nem hivatkozik a Pp. 206. § (3) bekezdésére. Ebből kitűnik, hogy az alkalmazandó szabály nem került alkalmazásra, ezt a bíróságnak alkalmaznia kellett volna, ha az alapján a per eldönthető indokolnia, ha pedig nem azt is indokolnia.

Az Alkotmánybíróság 20/2017. (VII.18.) AB határozata az indokolással összefüggésben az alábbiakat állapítja meg:

[27] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel a jelen ügy vonatkozásában megállapítja, hogy nem teljesítette a törvényszék indokolási kötelezettségét akkor, amikor az ügy egyik leglényegesebb részéről, az adott tényállásra nyilvánvalóan vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem alkalmazása okiról nem adott számot határozatában.

Ezt a panaszt terjesztjük elő a törvényszék ítéletével szemben tárgyznosan.

A Győri Ítélőtábla előtti jogorvoslati eljárásban hivatkoztunk az Alkotmánybíróság itt írt határozatára. Ennek eredménye, hogy az indokolásba (8. olda) az alábbiak kerültek be:

“A fellebbezésben írtakkal szemben az r.Pp. 206. § (3) bekezdése nem szolgálhat a felperes fenti okok miatt sikertelen bizonyításának kompenzálására olyan körülmények (kár vadak általi okozása, és vadkár mértéke) tekintetében, amelyek igazolása nem objektíve kizárt, megfelelő szakértői bizonyítással, helyszíni szemlével alátámasztható lett volna.”

A Győri Ítélőtábla indoklási kötelezettsége pedig azért kifogásolható mivel a perben az idő múlására tekintettel a megfelelő bizonyítás már lehetetlen volt. A Pp. 206. § (3) bekezdése közjogi szabály, kógens. Pontosan erről az esetről rendelkezik (kisegítő szabály):

A bíróság a kártérítés vagy egyéb követelés összegét, ha a szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján meg nem állapítható, a per összes körülményeinek mérlegelésével belátása szerint határozza meg.

A Pp. 206. § (3) bekezdése a 206. § (1) bekezdésével nem ellentétes. A “kár vadak általi okozása” körülmény homályos, adekvátan nem értékelhető az indokolásban. Helyszíni szemle a perben az idő múlására tekintettel nem hozott volna eredményt.

██████████ *szakvéleménye el nem tagadható a perben, az bizonyíték, amit mérlegelni kellett volna a Törvényszéknek, és a Pp. 206. § (3) alapján jogállami indokolást adnia.*

Az Alkotmánybíróság 20/2017. (VII.18.) AB határozata az indokolással összefüggésben az alábbiakat állapítja meg:

[27] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel a jelen ügy vonatkozásában megállapítja, hogy nem teljesítette a törvényszék indokolási kötelezettségét akkor, amikor az ügy egyik leglényegesebb részéről, az adott tényállásra nyilvánvalóan vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem alkalmazása okiról nem adott számot határozatában.

A Kúria felülvizsgálati ítéletének indokolása az alábbi megállapítást tartalmazza (6. oldal)

A bíróságnak tehát minden rendelkezésre álló és cérazvezető bizonyítást le kell folytatnia a kár felderítése érdekében az arra kötelezett fél indítvány alapján. (Megjegyezzük ez a perben már lehetetlen volt) ... [36] Adott esetben az volt megállapítható, hogy keresete megalapozottságához a felperesnek kellett volna bizonyítania a kár pontos összegét. A vadkárt ugyanis az alperes csak az általa térített összeg erejéig nem vitatta, azt meghaladóan igen. Ennek bizonyítására pedig a felperesnek lehetősége lett volna megfelelő adatok szolgáltatásával, azonban mivel ennek a kötelezettségének nem tett eleget az ügyben eljáró bíróságok ezt helyesen értékelték a terhére, és foglaltak állást úgy, hogy a kereset az összegszerűség bizonyítatlanságának hiányában nem megalapozott, sem általános kártérítés megállapításának, sem a Pp. 206. § (3) bekezdése alkalmazásának adott esetben nem volt helye.

A Kúria indokolását súlyosan hiányosnak tartuk, mindhárom ítélet indokolása sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alkotmányos jogot a hivatkozott alkotmánybírósági

határozat alapján.

Egyik bíróság sem indokolta meg tisztességesen a Pp. 206. § (3) bekezdése alkalmazásának kizártságát. Erre a hiányosságra hívjuk fel panaszunkban a Tisztelt Alkotmánybíróság figyelmét, err tekintettel tarjuk az egyedi bírói döntést alaptörvényellenesnek.

A jogi indokolás hiányos, abban megfelelően számot kellett volna adni arról, hogy a Pp. 206. § (3) nyilvánvaló alkalmazási kötelezettsége mellett miért nem került alkalmazásra.

Az Alkotmánybíróság 20/2017. (VII.18.) AB határozata az indokolással összefüggésben az alábbiakat állapítja meg:

[27] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel a jelen ügy vonatkozásában megállapítja, hogy nem teljesítette a törvényszék indokolási kötelezettségét akkor, amikor az ügy egyik leglényegesebb részéről, az adott tényállásra nyilvánvalóan vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem alkalmazása okiról nem adott számot határozatában.

Mindez alkalmas arra, hogy megsértse a felperes tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

Mindez alkalmas arra, hogy megsértse a felperes tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Jelen iratommal kezdeményezem a végrehajtás felfüggesztését a bíróságon.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el.

Ügyvédi meghatalmazást mellékelem.

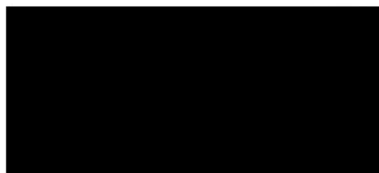
c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Az indítványozó nem járul hozzá a személyes adatok közzétételéhez.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata

Kúria ítélete.

Kelt.: Szombathely, 2021. január 05.

dr. Kövesdi Zoltán
ügyvéd

Indítványozó jogi képviselője